

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 603/2017
27.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владета Петровић, адвокат из ..., против туженог ББ, чији је пуномоћник ВВ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2147/16 од 22.11.2016.године, у седници већа одржаној 27.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2147/16 од 22.11.2016.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 1423/15 од 31.03.2016.године, обавезан је тужени да тужиоцу на име настале материјалне штете исказане у виду неиздавања у закуп магацина на ... у површини од 400 м² и неиздавања бензинске пумпе саграђене на кп.бр. ... из листа непокретности број ... у КО ... исплати износ од 21.000 евра у динарској противвредности са каматом коју утврђује европска централна банка у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате почев од 23.12.2011.године, као дана подношења тужбе па до исплате, са вишком тужбеног захтева тужилац је одбијен. Обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 309.085,00 динара са законском затезном каматом на овај износ почев од 31.03.2016.године, као дана пресуђења па до коначне исплате, док је са вишком захтева тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка од досуђеног износа па до траженог износа од 618.170,00 динара тужилац одбијен.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2147/16 од 22.11.2016. године, у првом ставу изреке одлучујући о жалбама странака, првостепена пресуда Основног суда у Лозници П 1423/15 од 31.03.2016.године је укинута. У другом ставу изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе на исплату накнаде материјалне штете због неиздавања у закуп магацина на ... у површини од 400 м² и неиздавања бензинске пумпе, који се налазе на кп.бр. ... из листа непокретности број ... у КО ..., у износу од 42.000 евра у динарској противвредности са каматом по најнижој каматној стопи коју

утврђује Европска централна банка, увећану за 3 % у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате почев од 23.12.2011.године па до исплате. У трећем ставу изреке, одбијен је захте тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 3, а у вези члана 374. став 1. ЗПП, погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о трошковима парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити је пред другостепеним судом учињена повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју тужилац указује у ревизији. Против првостепене пресуде жалбу је изјавио тужени и првостепену пресуду побијао у усвајајућем делу и у делу одлуке о трошковима парничног поступка, а тужилац је жалбу изјавио против првостепене пресуде у одбијајућем делу тужбеног захтева и у делу одлуке о трошковима спора. Испитујући првостепену пресуду у границама разлога наведених у жалби, а пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП и на правилну примену материјалног права, другостепени суд је нашао да је првостепена пресуда донета уз битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на којој се жалбама основано указује, јер има недостатака због којих се њена правилност не може испитати. Из наведених разлога другостепени суд је, а с обзиром на то да је првостепена пресуда већ раније била укинута, отворио расправу, извео доказе, ценио доказе и укинуо првостепену пресуду у целости и одлучио о тужбеном захтеву тужиоца.

Другостепени суд је на основу изведених доказа и оцене тих доказа утврдио да је између „ГГ“ из ..., у стечају, као продавца и тужиоца, као купца, закључен уговор о купопродаји који је за предмет имао катастарску парцелу ... у ..., на којој је саграђен магацин површине 400 м² са уређеним и неуређеним грађевинским земљиштем, са бензинском пумпом, оградом и пољопривредним земљиштем, све описано у поседовном листу број ... КО

Пресудом Општинског суда у Лозници П 1155/07 од 22.01.2008.године (постала правноснажна дана 29.02.2008.године) утврђено је да укупан дуг тужиоца за испоручену електричну енергију до 30.09.2007.године са обрачунатом каматом до тог датума износи 12.237,73 динара, што је тужени дужан признати, па је обавезан да трпи да тужилац изврши уплату наведеног износа, чиме ће у потпуности бити измирена сва потраживања туженог према тужиоцу за испоручену електричну енергију на четири бројила ближе наведена у изреци првостепене пресуде. Обавезан је тужени да по уплати износа од 12.237,73 динара изврши прикључак тужиочевих бројила на електричну мрежу на технички прописан начин, у року од 8 дана од дана извршене уплате, а ако то не учини

тузилац је овлашћен да преко овлашћеног стручног лица изврши прикључење наведених бројила на електричну мрежу, са правом на наплату тих трошкова, односно те чинидбе у извршном поступку. Након што је 06.06.2008.године уплатио износ од 12.238,00 динара, а по протеку рока за добровољно извршење обавезе туженог по пресуди, тужилац није тражио њено принудно извршење. Тужени је тужиоца прикључио на електричну мрежу дана 06.12.2010.године. Дана 04.03.2008.године „ДД“ из ..., у име фирме у развоју „ЂЂ“, која је планирала покретање ... производње готових и полуготових производа, упутила је понуду тужиоцу у циљу дугорочног пословања за изнајмљивање пословне хале на рок не мање од 10 година са пословном клаузулом продужења уговора на следећих 10 до 15 година. За првих 10 година понудили су закупнину 2,25 евра по 1 м², односно 900 евра месечно. Тужилац није доставио доказ да је на ову понуду одговорио. Дана 11.03.2008.године, фирма „ЕЕ“ ... упутила је допис тужиоцу у коме наводе да су заинтересовани да закупе дизел пумпу капацитета 3.000 литара за износ од 560 евра месечно, с тим да би за случај постигнутог договора почели са радом током маја месеца текуће 2008.године. За случај прихватања понуде тражили су да буду благовремено обавештени. Тужилац није доставио доказ да је на ову понуду одговорио. Катастарска парцела број ... налази се у центру ..., уз асфалтирану саобраћајницу у непосредној близини магистралног пута ...-..., објекат – магацин је изграђен од чврстог материјала у монтажном вемонт систему градње са армирано-бетонском конструкцијом и облогом од бетонских елемената. Кров је раван са битуменском хидроизолацијом. Састоји се од канцеларијског и магацинског простора. Објекат је наменски изграђен за магацински простор са подигнутом котом пода за камионски приступ објекту, утовар истовар робе. Због неодржавања, објекат прокишњава и налази се у лошем стању са трајним деформацијама, спуштених плафона, зидова и подова. Објекат је делимично у функцији и у њему има лагероване расходоване опреме, веш машина, замрзивача и остало. Закупнина за предметни објекат у стању у коме је у време вештачења износи 200 евра месечно. Уколико би објекат тужиоца био у употребљивом стању у 2008.години, могла се остварити закупнина у износу од 900 евра месечно, као најповољнија понуда за тужиоца. Тужилац је основао 31.03.2009.године предузеће за производњу, трговину и услуге „ЖЖ“ д.о.о. ..., са шифром делатности ..., за поправку апарата за домаћинство и кућне и баштенске опреме. Тужилац је законски заступник наведеног предузећа и у истом има удео од 100%. Поред претежне делатности (поправка осталих електричних апарата за домаћинство) предузеће је регистровано за обављање преко 190 делатности (гајење жита и других усева, узгој свиња, живине, оваца, коза, коња, производњу макарона, производњу вина и свежег грождја, производњу електричних апарата за домаћинство, посредовање у продаји, делатност поште, фризерске и друге третмане улепшавања), а између осталих и за трговину на мало моторним горивима.

Правилно је другостепени суд применом одредбе члана 7. и 8. ЗПП оценио сваки доказ засебно и све доказе заједно, писмену документацију, ценио исказе сведока, тужиоца, као и налаз и мишљење вештака, па се неосновано у ревизији тужиоца истиче да другостепени суд није правилно ценио изведене доказе, посебно да није правилно ценио исказе саслушаних сведока.

На утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право када је одлучујући о тужбеном захтеву тужиоца, а собзиром на

то да је због битне повреде одредаба парничног поступка првостепена пресуда у целисти укинута, тужбени захтев као неоснован одбио.

Предмет тужбеног захтева тужиоца је исплата изгубљене користи коју је претрпео јер тужени није поступио по правноснажној пресуди и није му прикључио објекте на електричну мрежу 35 месеци. Штету је претрпео јер није могао да користи бензинску пумпу ради снабдевања дизел горивом потрошаче, нити је могао да издаје пословни простор-магацин у површини од 400 м², а није стекао могућност да се бави продајом дизел горива и других деривата од нафте иако је за то регистровао предузеће.

Из утврђеих чињеница произлази да је тужилац спорне објекте купио у јануару 2005.године заједно са парцелом и да је у тим објектима имао струју све до 2007.године, када му је због дуга његовог продавца, искључена струја. Тужилац је своју обавезу на исплату дуга туженом, која је утврђена правноснажном пресудом П 1155/07 од 22.01.2008.године испунио дана 06.06.2008.године, а да је тужени извршио прикључење на електричну мрежу 06.12.2010.године.

Правилан је закључак другостепеног суда да тужилац нема право на измаклу корист према одредби члана 189. Закона о облигационим односима за период од 22.01.2008.године – дан доношења првостепе пресуде до 15.06.2008.године – дан падања у доцњу туженог. Тужени је пао у доцњу са испуњењем своје обавезе на прикључење тужиоца на електричну мрежу истеком 8 дана од дана извршене уплате, а то је 15.06.2008.године. До тог датума није ни постојала обавеза туженог да прикључи тужиоца на електричну мрежу, како то правилно закључује другостепени суд.

Правилна је одлука другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду штете у виду измакле користи и за период од 15.06.2008.године па до 06.12.2010.године.

Према одредби члана 189. став 1. и 3. Закона о облигационим односима је прописано да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. При оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основао очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Правилан је закључак другостепеног суда да је на тужиоцу био терет доказивања чињеница да је основано могао очекивати да би у спорном периоду према редовном току ствари или посебним околностима издао магацин и бензинску пумпу у стању у коме су се налазили, као и терет доказивања изгубљене користи, као разлике између закупнине коју би за те објекте остварио, односно зараде или уштеде коју би остварио да његово предузеће је могло да користи пумпу, те висине трошкова које би имао ради редовног одржавања објекта.

На основу изведених доказа пред другостепеним судом и оцене тих доказа, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није доказао да је у наведеном периоду имао штету у виду изгубљене добити која би била у узрочно-последичној вези са пропуштањем туженог да његове објекте прикључи на електричну мрежу. Током другостепеног поступка тужилац није тврдио, нити доказивао да је предметне објекте купио у сврху издавања, да их је издаво пре искључења струје до 2007.године, нити да је магацин издавао након што му је од стране туженог укључена струја, из чега произилази да у спорном периоду, према редовном току ствари није могао основано очекивати добитак од закупнине. Поред тога, тужилац је имао правноснажну пресуду, којом је тужени обавезан да га прикључи на електричну мрежу. Тужилац након протеча рока за добровољно испуњење обавезе од стране туженог није тражио извршење правноснажне пресуде, па је погрешно истицање у ревизији да се он више пута усмено обраћао туженом и да тужени није прикључио струју. Правилно је другостепени суд ценио понуде од 11.03.2008.године и 04.03.2008.године и закључио да су ове понуде послате око 3 месеца пре него што је тужилац исплатио дуг туженом, а што је био услов за настанак обавезе туженог на укључење струје. Да је тужилац имао озбиљну намеру да објекте изда у закуп (магацин и пумпу) не би у том случају исплату пролонгирао више од 3 месеца од правноснажности пресуде и учињених понуда, а поред тога, како је утврђено ни на једну од ових понуда није одговорио. Из понуде за закуп пумпе од 11.03.2008.године, произлази да је понудилац имао намеру да почне са радом у мају месецу 2008.године, па како је тужилац дуг исплатио 06.06.2008.године, правилно закључује другостепени суд да до закључења уговора о закупу није дошло кривицом туженог, што није укључио струју, већ је пропуст тужиоца што у краћем року није извршио своју обавезу на исплату, а није тражио ни укључење струје принудним извршењем, након протеча добровољне обавезе туженог из правноснажне пресуде. Тужилац са 33 није закључио уговор о закупу из разлога што тужени није укључио струју, како то тужилац тврди, јер је на основу изведених доказа утврђено да 33 јесте преговарао, али цистерну није узео у закуп јер није имао стварну потребу.

Правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није доказао да је његово предузеће за производње и слуге „ЖЖ“ д.о.о, које је основано 31.03.2009.године био енергетски субјект - односно правно лице или предузетник које је уписано у регистар за обављање једне или више енергетских делатности у смислу одредбе члана 3. тачка 9. Закона о енергетици, који је важио у спорном периоду, нити је доставио доказ да је исходовао лиценцу, за обављање енергетске делатности која је била услов и за обављање делатности куповине и продаје нафте и деривата нафте-на велико и мало.

Из наведених разлога неосновано је истицање у ревизији тужиоца да је и у том делу другостепени суд погрешно применио материјално право.

Правилан је закључак другостепеног суда да тужилац у периоду од 15.06.2008.године до 06.12.2010.године није имао измаклу корист због пропуштања туженог да објекте прикључи на електричну мрежу, ово из разлога што је вештачењем утврђено да је магацин због неодржавања прокишњавао, да се налазио у лошем стању и да има трајне деформације спуштених плафона, зидова и подова. Како је утврђено хала – магацин у спорном периоду била је коришћена од

стране тужиоца, његове фирме коју је основао 2009.године или неког трећег лица. На основу налаза вештака је утврђено, да је објекат делимично био у функцији и да су се у њему налазиле лагероване расходоване ствари (веш машине, замрзивачи и сл.), за које тужилац током поступка није навео чије су и по ком основу се ту налазе и да ли је за то добијао од трећег лица накнаду.

На основу изложеног произлази да тужилац није доказао да је у спорном периоду претрпео штету у виду изгубљене користи због неиздавања магацина и пумпе, односно некоришћења пумпе, које је у узрочно-последичној вези са пропуштањем туженог да испуни своју обавезу утврђену правноснажном пресудом и прикључи објекте тужиоца на електричну мрежу, па је правилно тужбени захтев тужиоца одбијен. Из наведених разлога, неосновано у ревизији тужилац истиче да је другостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Правилна је одлука другостепеног суда да тужилац нема право на трошкове жалбеног поступка.

Како се осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност другостепене одлуке, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић